

Tomáš
NEUWIRTH

Zažít ten pocit letu!

Fotit začal jako desetiletý kluk, jako samouk propadl před deseti lety dronům. S fotkami z ptáčí perspektivy vyhrává prestižní světové soutěže. Když Tomáš Neuwirth zrovna nefotí, jezdí na kole a občas se proletí na padáku, kterému nemůže odolat. Jako mladý dobrodruh přežil pád z výšky, poté se znovu naučil chodit.

TEXT HANA HALFAROVÁ

To je skvělé, že jste vzal dron s sebou. Můžu si ho potězkat?... Aha, čekala jsem těžší přístroj.

Vyrábějí se i větší „potvory“, které ve vzduchu udrží i těžký fotoaparát s objektivem. Takový dron stojí ale klidně půl milionu korun a když někde spadne, škody jsou to veliké. Tento menší váží kolem kilogramu, vejde se i s foťákem a objektivem do batohu, takže si ho můžu vzít třeba i na kolo. Štěstí přeje připraveným – když ho nosím s sebou, můžu někde zastavit, vzlétnout s ním a vyfotit zrovna zapadající slunko...

Překvapuje mě, že mi ho chcete jako laikovi půjčit k vyzkoušení. Že na to nepotřebuju mít „řidičák“.

Létat s dronem je velmi jednoduché, je to de facto létající robot. Po nastartování vzlétne do metrové výšky a čeká na mé povely – nahoru, dolů, doleva, doprava, dopředu, dozadu. Když ho pošlu do výšky sto metrů, zase tam na mě čeká, klidně bych mohl ovladač položit na zem. V tom je velký rozdíl oproti klasic-

kému modelu letadla, který je potřeba řídit neustále. Pokud ale chcete točit videa, musíte se naučit koordinovat pohyby, abyste udělala plynulý záběr.

Točit videa pomocí dronu je tedy náročnější.

To určitě. Například když obléváte jednu lokalitu dokola, nesmí vám záběr jako by poskočit. Chce to co nejplynulejší pohyb včetně stoupání, klesání i otoček, abyste pak ve střihu neměla práci navíc. Ale videa točím jen nárazově, věnuju se hlavně focení.

Vzpomenete si na první dojmy, když jste vzlétl dronem do výšky?

Popravdě, svůj první dron jsem nikdy pořádně nerozlétal. Nechal jsem si ho poslat z Ameriky v době, kdy u nás drony ještě běžně nelétaly. Tehdy jsem pracoval jako hlavní mechanik ve strojírně, kde jsem po šesti letech začínal být trochu vyhořelý. Chtěl jsem se víc věnovat vlastním projektům a hlavně zkusit fotit z výšky, zvažoval jsem koupi modelu helikoptéry. Kamarádův táta, vášnivý

modelář, mi ale řekl: „Tu si kvůli focení nekupuj! Teď už jsou na to drony, jen k nám ještě nedorazily.“ V krabici mi přišel asi milion dílů, skládal jsem je podle amerických videí na YouTube, mořil se s tím několik měsíců. Po sestavení dron měřil asi metr, ale seřídil jeho motory – to už pro mě byla španělská vesnice.

Máte ho ještě doma v krabici na památku?

Bohužel ne.

A modelářem jste byl už jako malý kluk?

Myslím, že jsem jím pořádně nebyl nikdy. Spoustu let jsem ale dělal paragliding a pak jsem zjistil, že můj oblíbený sport existuje i „zmenšený“. Modely padáků na dálkové ovládání jsem asi dva roky prodával jako výhradní zástupce jedné francouzské firmy pro Česko a Slovensko. Začal jsem s nimi i létat, díky nim jsem vlastně k modelářině přičichl.

S paraglidingem jste začal v devadesátkách. Létáte doteď, přestože jste se při tom pádem z výšky těžce zranil. Vypadalo to, že už nebudete chodit. Stalo se to v Americe, kde jste tři a půl roku žil.

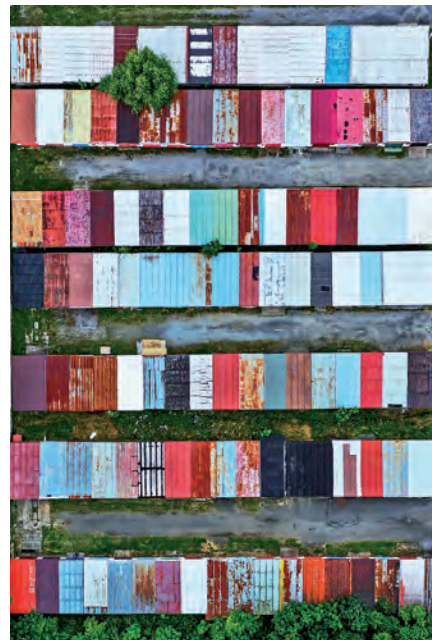
Amerika byla už za komunistů můj velký sen. V roce 1996 se nám s kamarádem podařilo sehnat víza a odletěli jsme. Doteď si pamatuju, jak jsem byl z první noci na Manhattanu úplně paf! Pravda, moje úspory na cestu se do rána zmenšily asi o třetinu, ale stálo to za to. Delší dobu jsem pak pobýval a pracoval v Chicagu, kde byla tehdy spousta Čechů.

A taky jste procestoval Aljašku.

Koupili jsme si v jednom newyorském bazaru auto, které jsme dva měsíce opravovali

Ga. Et odit, ium reprept atibus ne endi a nihil mos enis mollabo. Dae perspis ea dítatem dolenímus secum volecepudi ut la nis quasperum volori te Bere,

Prostě si nemůžete pomoci. Asi tak. Je to slovy nepopsatelné... **To je až neuvěřitelné, jak se vám podařilo tak těžké zranění překonat. Znovu chodíte, jezdíte na kole i občas skáčete s padákem. Musíte být vytrvalý bojovník!**

Asi jsem. Po pár měsících pobytu v Hrabyni jsem se zkusil projet na kole – tehdy jsem si myslel, že už

a vyrazili v něm z New Yorku přes celé Státy a Kanadu až na Aljašku.

Tam jste s sebou ale dron ještě neměl...

Jen foťák, ale moc rád bych se tam vrátil právě s dronem. Je to opravdu nádherná země, která doteď působí neobydleně. Jedete po jejich dálnici Alask Highway, což je spíš taková polňačka, a nikde nic, jen smrky... Dochází vám benzín, pak přijedete do města, kde jsou ale jen tři domy a žádná pumpa. Prostě krásné dobrodružství.

O tom úrazu se vám asi nechce mluvit, že?

Klidně můžeme. Ve státě Indiana jsme s českými kamarády objevili krásné pískovcové duny, kam jsme jezdili létat. Nechal jsem si z Česka poslat padák, dokonce jsme v Chicagu založili paraglidingový klub Aviatic. Úraz se mi stal právě na dunách, ale jinde - v národním parku Spící medvěd v Michiganu. Bylo to u jezera, od kterého foukal stabilní vítr, dalo se v něm hodiny krásně poletovat... Točil jsem se tehdy ve spirále, ale vítr byl slabší než obvykle. Velkou rychlostí jsem klesal a pak jsem dopadl do písku na kostrč. Utrpěl jsem tříštivou kompresní zlomeninu páteře. Mícha zůstala naštěstí pohromadě, ale kousky rozdrčených obratlů mi přeřaly některé nervy k nohám... Štěstí v neštěstí bylo, že jsem spadl poblíž nemocnici v Detroitu, kde se specializovali

právě na operace páteře, jezdili tam pacienti i z Kanady, Mexika...

I po dvou operacích jste zůstal na invalidním vozíku.

Asi po dvou týdnech mě v nemocnici zkoušeli postavit, ale na nohách jsem se vůbec neudržel. Po měsíci mě propustili s chodítkem, nebyl jsem sám schopný stát rovně.

Do té doby jste byl dobrodruh, cestoval jste nadivoko, dělal adrenalinové sporty... Jak těžké bylo období po úrazu?

V nemocnici jsem si nechtěl připustit, že je to realita. Silné dávky morfia mi s tím, pravda, dost pomáhaly. Jeden den si žijete svůj sen v Chicagu, možná i ideální život – kamarádka tomu říká „prodloužené mládí“. A najednou stříh a vše je jinak. Ležíte na pokoji, nemůžete se hýbat a víte, že americký sen právě skončil. Určitě jsem si procházel depresi... Po návratu do Česka jsem ihned nastoupil do Hrabyně (do tamního rehabilitačního ústavu, pozn. aut.), kde jsem se po osmi měsících péče znovu rozhodil.

Mě úplně mrazí! Od té doby sám chodíte, ale už nelétáte.

Ale ano. Koupil jsem si hodný „školní“ padák, v Jeseníku máme malý kopec Sedmilány, občas se tam jezdíme s kamarády proletět jen metr dva nad zemí. Zažít ten pocit letu!

to nikdy nepůjde. Ale časem jsem zjistil, že to dám. Několik let jsem pak na kole i rekreačně závodil. Pamatuju si na pocit zadostiučinění, když jsem nepřijel poslední a porazil i několik zdravých kluků.

Celý život, vyjma období v USA, žijete na Jeseníku, kde také často fotíte.

Věčná inspirace rodným krajem?

Jestli věčná, nevím. Ale snažím se tu nacházet stále nové motivy, například focení Lázní Jeseník za inverze. Zajímavé pro mě bylo i focení zimního hřbitova na Rejvízu nebo lesní silnice na Vidly (všechny tři fotografie získaly vysoká ocenění na světových soutěžích, pozn. aut.).

Nikdy jste nechtěl z pohraničí odejít?

Nechtěl. My tam říkáme, že žít v Jeseníku je za odměnu, pokud máte práci a užijete se. A je to kousek do hor nebo jen do lesa na kole. S kamarády jsme založili sportovní klub eSeNBáci – podle zkratky pro snowboard SNB. Teď se ale věnujeme spíš cyklistice. Každý čtvrtek trénujeme, dáme si dvacet kilometrů a pak jdeme na pivo... Kdybych odešel, přišel bych kromě jiného o své celoživotní přátele.

Když fotíte krajinu a přírodu, máte k ní respekt?

Ano, pokora je důležitá. Hlavně neovlivním, zda od ní vůbec dostanu šanci fotit nebo pak fotku zopakovat. Třeba zlatá hodinka, kdy

zapadající slunce rychle mizí, je fakt o minutách. A taky jsou místa, která se zatím jeví jako nevyfotitelná. Už jsem na nich byl několikrát a pokaždé to vzdal. Zatím se mi to nikdy nepovedlo vyfotit, jak bych chtěl.

Některé fotky prostě nejsou zadarmo! Třeba ty focené v mlze a pod nulou. Kromě toho, že mi mrznou prsty a pak nemůžu dobře ovládat displej, se na vrtulích dronu může udělat námraza. Ztěžknou, motor už je neudrží a dron může spadnout. Když jsem fotil právě jesenícké lázně v inverzi, bylo všude bílo. Do výšky sto metrů jsem musel vystoupat hodně rychle, aby vrtule nestihly namrznout. Ani tak vysoko se ale modrá obloha neukázala, takže jsem s dronem zase rychle klesl a focení se prostě nekonalo.

Nakonec se vám to podařilo a právě fotky lázní vystupujících z mlhy získaly řadu ocenění včetně loňského platinumového v prestižní světové soutěži MUSE Photography Awards v USA. Od roku 2018 jste nasbíral už přes sto světových cen. To je snad vaše hobby!

Začal jsem vlastně z hecu v indické fotosoutěži One Eyeland, o které jsem se dozvěděl na Facebooku. Poslal jsem jim fotku rejvízského hřbitova, která uspěla a to mě nakoplo. Pak jsem ji poslal na další soutěž do Moskvy, kde vyhrála celou kategorii, což jsem vůbec nečekal (v soutěži MIFA/Moscow International Photography Awards získala zlato v roce 2019; s jinou fotografií tam zvítězil i v 2020, pozn. aut.). „Hm, asi dobrý!“ řekl jsem si a začal posílat další fotky do různých soutěží, ve kterých bývají přihlášené tisíce fotografií od autorů z celého světa.

Které jako samouk pravidelně vyhráváte. Použiju s humorem vaše skromná slova „Asi dobrý!“ Jak podle vás vypadá dobrá fotka?

Je to o emocích. Když jsem dělal porotce v jedné indické soutěži, posuzoval jsem fotky spíš emocionálně než technicky. Můžete udělat fotku, která je kompozičně naprosto špatně. Pokud je ale emočně silná natolik, že nad jejími technickými nedostatky porotci zavřou oči, může vyhrávat.

Ještě technický dotaz – jako vysoko můžete s dronem vzlétnout? Jistě jsou na to pravidla...

A lidé je dost často porušují. Je spousta začátečníků, kteří si koupí dron a létají s ním nad lidmi, za tmy nebo blízko letišť. Porušují tím všechna pravidla, která mnohdy ani předem neznají. Vidíte to na jejich fotkách a videích, která často sdílejí na sociálních sítích nebo YouTube. Podle původních českých pravidel se mohlo létat do výšky tři sta metrů, nové

nařízení Evropské unie to omezilo na sto dvacet. Ale ve výšce nad sto metrů už země vypadá placatě – jako mapa bez členitosti terénu, což na fotce nevypadá dobře.

A naopak, jak nejniž se dá s dronem letět?

Například prasklinu v ledu jsem fotil z výšky tří metrů. Bylo to na rybníku, kam bych se bez dronu vůbec nedostal.

To vás na focení dronem baví – nejen

ptačí perspektiva, ale i jinak nedostupná místa?

Je to také jedna z výhod dronů. Pro novou knihu Čti Jeseníky jsem fotil propadlinu ve Zlatých Horách, která je oplocená a nepřístupná. Ideální pro vyfocení dronem.

Když nade mnou a mými dětmi na procházce stál poměrně dlouho a nízko ve vzduchu něčí dron, bylo mi až nepříjemné, že nás někdo pozoruje a třeba i natáčí. Došlo mi, že ani ve volné přírodě už nemáme soukromí.

Dá se říct, že vzdušný prostor je všech. Dronaři by ale neměli překračovat hranici, kdy už tím budou někoho obtěžovat. Ve vyhláše je dokonce napsané, že když na fotkách z dronu objevíte nějaké nezúčastněné osoby, musíte takové fotky smazat. Jinými slovy, ani dronem bychom neměli fotit nikoho, kdo s tím nesouhlasí. A jak dronů přibývá, pravidla se zpřísnují.

Což je dobře?

Určitě! Dnes už je povinná registrace každého dronu (u Úřadu pro civilní letectví ČR, pozn. aut.). Podívejte, tohle je moje „espézetka“ podle české legislativy a tady je moje identifikační číslo pilota podle letecké agentury EU. Povinně musíte mít pilotní průkaz

a povolení na letecké práce, pokud je chcete mít jako živnost. Je sice pravda, že testem na „piloták“ můžete projít klidně napodesáté, což není ideální. Na druhou stranu vás to aspoň donutí se pravidla naučit.

Vy jste ho udělal napokolikáté?

Test jsem udělal napoprvé. Pro povolení na letecké práce jsem ale musel sepsat padesátistránkovou příručku o dronu, pak jsem dělal na letišti před komisaři praktické, písemné

TOMÁŠ NEUWIRTH (49)

- Fotograf a grafik, deset let se zaměřuje na focení a natáčení dronem.
- Fotí od dětství, je samouk. Vyučil se strojařem.
- Od roku 2018 opakovaně vyhrává světové soutěže. Jako jediný Čech se dostal do finále prestižní soutěže All About Photo Awards v Kalifornii (2020).
- V mládí utrpěl těžký úraz páteře při paraglidingu, podařilo se mu začít opět chodit. Nadále aktivně sportuje.
- Narodil se v Rýmařově, žije v Jeseníku. Má dva syny (15 a 13).
- www.tomasneuwirth.com

i ústní zkoušky. Úplná sranda to nebyla. **Fascinuje mě, jak v akčních filmech dokážou létat drony uvnitř interiérů, třeba mezi bezpečnostními světelnými paprsky. To je fakt možné?**

Je! Kolega Honza Barančík má malý dron, kterým natáčí videa pro penziony a restaurace. Prolétává kuchyněmi mezi hrnci, na malém prostoru se umí perfektně vytočit. Dron totiž ovládá s nasazenými 3D brýlemi, jako by v něm přímo seděl a díval se očima kamery. Jen se vždy musí domluvit s „komparzem“ – třeba v hospodě plné lidí, aby na dron vůbec nereagovali. Když se dá létat mezi kastroly, jde to i mezi světelnými paprsky.

Máte dva náctileté syny. Potatili se v tomto směru?

Ani moc ne. Mladšímu synovi jsem kdysi koupil pár dronů hraček, ale nezdá se, že by ho to nějak chytlo. Tak uvidíme. ●